

Europe Readr – umetniška instalacija v Izoli

Seminar Fikfak 2021

Mentorji: UL Fakulteta za arhitekturo: prof. dr. Alenka Fikfak, asist. Janez Grom, asist. Kristijan Lavtižar, doc. dr. David Koren, Jan Barič; zunanji sodelavci: Marko Lazič, Aleš Švigelj; UL Fakulteta za elektrotehniko: prof. dr. Grega Bizjak, Lanlan Wei, doc. dr. Matej Bernard Kobav; Biotehniška fakulteta: prof. dr. Manja Kitek Kuzman; Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo: asist. dr. Gašper Mrak; Urbanistični inštitut RS: doc. dr. Matej Nikšič; Šolski center Nova Gorica, Učni izdelovalni laboratorij: Uroš Polanc
Študentje: Nina Beganovic, Leon Rus, Manca Gjura Godec, Liza Štandeker, Tisa Lozej, Tadej Gregorič, Lovro Pinter, Vladimir Tripković, Laura Fontana, Anže Lopatic, Matija Kunstelj, Alexander Simič, Gašper Luka Pevec, Jure Polanc, Jernej Malik, Blaž Parežnik, Kaja Žnidaršič, Mara Vogrinec, Korina Kuzmič, Katarina Končina, Tajda Hladnik, Lara Zalokar, Tilen Fikfak Peršak, Filip Živković

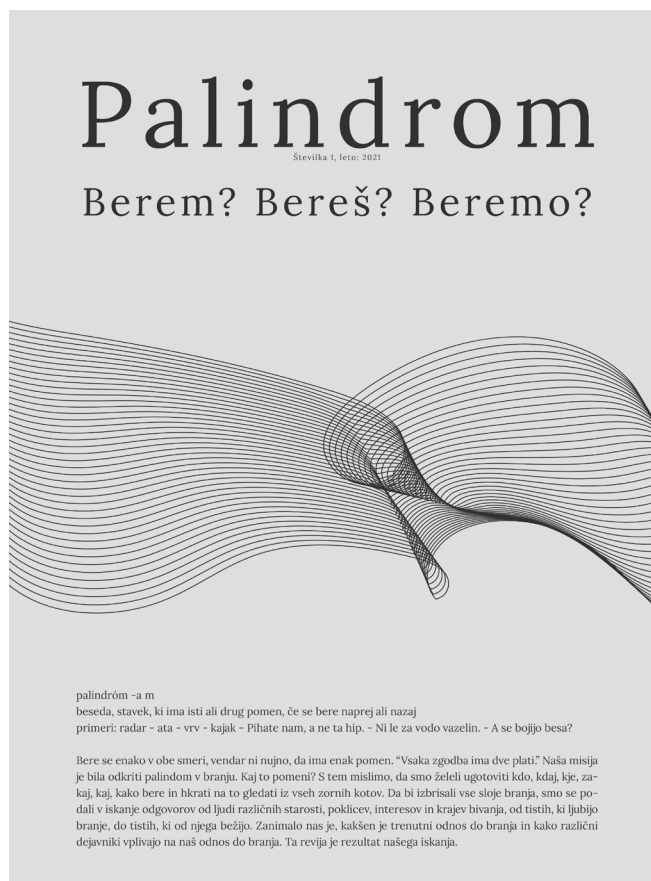
V Sloveniji je Univerza v Ljubljani skupaj s partnerji pripravila funkcionalno umetniško instalacijo »Moja bralna soba« ob svetilniku v Izoli, ki je delovala kot povsem javna čitalnica. Instalacija Europe Readr je bila postavljena v odprtem prostoru, v parku ob svetilniku in v senci borovcev v Izoli. Kot praktična delavnica z dodano izkušnjo participativnih pristopov je vključevala lokalno skupnost. Izvedena je bila v okviru digitalne platforme Europe Readr med predsedovanjem Slovenije Svetu EU, njen namen pa je bralcem vseh generacij po vsem svetu približati aktualna družbena vprašanja – predvsem spodbujati razmislek o tem, v kakšnem svetu želimo živeti.

Projekt Europe Readr so spremljali številni dogodki po svetu, prav vsi pa so spodbujali vzpostavitev javnih prostorov za branje in medgeneracijsko izmenjavo idej. Ideja prostorske umetniške instalacije v Izoli sledi konceptu knjižnice pod krošnjami, saj postajajo odprte knjižnice pod drevesi, na dvoriščih in v parkih del poletne urbane infrastrukture ter s tem vozlišče srečevanj uporabnikov različnih generacij. Instalacija je bila izvedena v okviru študentske delavnice in od samega začetka načrtovana v participativnem procesu v sklopu izvajanja procesa »Learning by doing«. Ta proces sam po sebi predvideva medgeneracijski prenos znanja z neposredno aplikacijo teorije v prakso. Participativnost je zagotovila sodelovanje široke palete različnih akterjev, ki so s svojimi izkušnjami in znanji doprinesli k uspešni izvedbi projekta. Že sam proces uresničitve instalacije je med študenti in vsemi drugimi udeleženi akterji dosegel novo zavedanje o kakovosti življenja, ki presega potrošnja in potrošniški tempo. Cilj projekta je bilo spodbujanje potrebe po branju in pridobitvi znanja tako mladim kot tudi starejšim obiskovalcem bralne sobe.

Zamisel knjižnice na prostem ni nova, vendar je v zadnjih letih čedalje bolj prepoznana in prisotna v prostoru. V primeru projekta »moje bralne sobe« gre za otipljivo prostorsko instalacijo – knjižnico, kjer se lahko uporabniki zadržujejo, jo obiskujejo ali le spremljajo dogajanje ob njej. Prav tako je projekt izveden kot serija vsebinsko ciljno organiziranih dogodkov, ki združujejo heterogeno množico zainteresiranih akterjev. Sama knjižnica vzpodbuja obiskovalce in bralce preko izbora v njej dostopnih knjig k razmišljanju o aktualnih družbenih vprašanjih in jih spodbuja k razmisleku o njihovi prihodnosti. V okviru projekta so

študentje izdali tudi poseben večjezični časopis Palindrom. Objava časopisa je kot del projekta ER zagotovila izmenjavo izkušenj branja generacijsko različnih avtorjev prispevkov.

Sam potek študentskega dela je obsegal veliko raznolikih vsebin, ki se še nadaljujejo: od iskanja ideje, organizacije dogodkov, izvedbe na terenu do uredništva nove študentske revije Palindrom. Najznamenljivejši del je bil vsekakor izvedba na terenu, razumevanje procesa postavitve, spopadanje z malimi in velikimi izzivi na lokaciji z obiskovalci plaže. A že v toku postavitve so obiskovalci plaže umetniško instalacijo posvojili kot svojo, kot kotiček branja, povezovanja med generacijami. V reviji Palindrom so sodelovali študentje, otroci iz vrtca, starejši. Vsem je bila skupna misel – berem? Zakaj berem? Kako berem?

Marina Hrs, direktorica Mestne knjižnice Izola:

Odlično obiskana umetniška instalacija Europe Readr – Knjižnica na plaži Mestne knjižnice Izola pri svetilniku v Izoli

Dejavnost Europe Readr v Izoli

V okviru projekta BOOK Europe Readr je bila času letošnjega slovenskega predsedovanja Svetu EU s podporo Ministrstva za zunanje zadeve, Francoskim inštitutom, Fakulteto za arhitekturo in Občino Izola v senci borovega gozdička plaže pri Svetilniku v Izoli postavljena umetniška instalacija. S slavnostno otvoritvijo se je 7. julija Slovenija pridružila svetovni digitalni platformi, ki spodbuja ustvarjanje javnih prostorov, namenjenih branju in izmenjavi idej o svetu prihodnosti. Organizira jih Mreža nacionalnih inštitutov za kulturo Evropske unije (EUNIC). Temu velikemu bralnemu projektu se je pridružila tudi Mestna knjižnica Izola z dejavnostjo Knjižnica na plaži, ki je obiskovalcem v umetniški instalaciji ali Moji bralni sobi vse poletje vsakodnevno ponujala v branje 400 knjig v različnih jezikih. Zbirko je z darovanimi knjigami dopolnil Francoski inštitut v Sloveniji s partnerji. Ta prostor je v času od 7. julija do 30. septembra 2021 obiskalo **7.176** mladih in odraslih obiskovalcev, ki so si izposodili **2.704** knjig. Odzivi obiskovalcev, turistov, ki so v tem času obiskali Mojo bralno sobo, so bili izjemno pozitivni. Navdušeni so bili nad lično konstrukcijo, umeščeno v senco dreves kot tudi nad izposojno gradiva brez evidenc in ponudbo pravljic.

Študentje so otrokom vsakodnevno prebirali pravljice v slovenskem in italijanskem jeziku. Skupaj je bilo izvedenih **96** pravljinih ur z delavnicami. Pravljice so izbrali iz zakladnice ljudskih pravljic, ki so jim poleg otrok prisluhnili tudi starši, dedki in babice. Vsak torek popoldne je pravljničarka pripovedovala pravljice na tematiko dreves in gozda ter tako v okviru študijskega krožka Drevesa pripovedujejo, ki poteka v izolski knjižnici, ozaveščala o pomenu dreves kot živih bitij, pomembnih za življenje ljudi in planeta ter našega bivanja v prihodnosti. Pravljice so potekale tudi za skupine otrok iz vrtcev v slovenskem in italijanskem jeziku. Za skupine otrok iz italijanskega vrtca so potekale v organizaciji izolske italijanske narodne skupnosti, za skupine otrok iz slovenskega vrtca pa v organizaciji Mestne knjižnice Izola. Ob svetovnem tednu jezikov so se v zadnjem tednu septembra Občina Izola, izolska italijanska narodna skupnost, Center za kulturo, šport in prireditve in Mestna knjižnica Izola vključili v izvedbo 28 dogodkov in srečanj EUNIC Reads – EUNIC bere, ki so potekala v okviru Francoskega inštituta skupaj s partnerji na treh lokacijah v Izoli, in sicer v umetniški instalaciji Europe Readr pri morju, v prostorih narodne skupnosti v palači Manzioli in izolski knjižnici.

Informacije o Europe Readr
<https://europereadr.eu/>
<https://www.facebook.com/EuropeReadr>
<https://www.instagram.com/europereadr/>
 Informacije o Europe Readr Izola
<https://europereadr.wixsite.com/website>

